

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 863/2007,

11. juuli 2007,

millega kehtestatakse mehhanism piirivalve kiirreageerimisrühmade loomiseks, muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2007/2004 kõnealuse mehhanismiga seoses ning reguleeritakse külalisametnike ülesandeid ja volitusi

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 62 lõike 2 punkti a ja artiklit 66,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 26. oktoobril 2004 vastu määruse (EÜ) nr 2007/2004 Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri asutamise kohta ⁽²⁾ („agentuur”).

(2) Ilma et see piiraks asutamislepingu artikli 64 lõike 2 ning määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklite 7 ja 8 kohaldamist, võib liikmesriik, kes vajab oma välispiiril täiendavat tehnilist ja operatiivabi, taotleda agentuurilt abi koordinatsiooni- ja teostamisküsimustes, kui olukord on seotud mitme liikmesriigiga.

(3) Välispiiri tõhus haldamine piiril toimuva kontrolli ning patrull- ja vaatlustegevuse kaudu aitab võidelda ebaseadusliku sisse- ja inimkaubandusega ning vältida ohtu liikmesriikide sisejulgeolekule, avalikule korrale, rahvatervisele ja rahvusvahelistele suhetele. Piirivalve ei ole üksnes nende liikmesriikide huvides, kelle välispiiril seda teostatakse, vaid kõigi sisepiiridel piirivalve kaotanud liikmesriikide huvides.

(4) Välispiiri kontrolli eest vastutavad liikmesriigid. Võttes arvesse surveolukordi, mida liikmesriikidel tuleb oma välispiiridel aeg-ajalt lahendada, eelkõige seoses välispiiridele massiliselt saabuvate kolmandate riikide kodanikega, kes üritavad ebaseaduslikult liikmesriikide territooriumile siseneda, võib osutada vajalikuks abistada liikmesriike, andes neile asjakohaseid ja piisavaid vahendeid, eelkõige personali.

(5) Praegusi võimalusi anda Euroopa tasandil tõhusat praktikat abi seoses isikute kontrollimisega välispiiril ning välispiiril toimuva patrull- ja vaatlustegevusega peetakse ebapiisavaks, eelkõige juhul, kui liikmesriigid on sattunud olukorda, kus massiliselt saabub kolmandate riikide kodanikke, kes üritavad ebaseaduslikult liikmesriikide territooriumile siseneda.

(6) Seetõttu peaks liikmesriigil olema võimalus oma piirivalveteenistuse abistamiseks taotleda agentuuri raames teiste liikmesriikide asjaomase väljaõppega ekspertidest koosneva piirivalve kiirreageerimisrühmade ajutist lähetamist oma territooriumile. Piirivalve kiirreageerimisrühmade lähetamine aitab suurendada liikmesriikide vahelist solidaarsust ja vastastikust abistamist.

(7) Piiratud aja jooksul abi osutavate piirivalve kiirreageerimisrühmade lähetamine peaks toimuma erakorralistes ja kiireloomulistes olukordades. Sellised olukorrad võivad tekkida siis, kui liikmesriiki ähvardab riigi territooriumile ebaseaduslikult siseneda üritavate kolmandate riikide kodanike massiline sissevool, mis nõuab viivitamatuid meetmeid ning mille puhul piirivalve kiirreageerimisrühmade lähetamine aitaks olukorrale tulemuslikult reageerida. Piirivalve kiirreageerimisrühmad ei ole kavandatud osutama pikaajalist abi.

(8) Piirivalve kiirreageerimisrühmad sõltuvad kavandatud ülesannetest, kättesaadavusest ja lähetuste sagedusest. Tõhusa toimimise tagamiseks peaksid liikmesriigid tegema kättesaadavaks kohase arvu piirivalvureid („kiirreageerimisreservi”), mis peegeldab eelkõige nende enda piirivalveorganisatsioonide spetsialiseerumist ja suurust. Seetõttu peaksid liikmesriigid määruse kohaldamise tõhususe suurendamiseks looma siseriiklikud ekspertide kiirreageerimisreservid. Agentuur peaks arvesse võtma liikmesriikide erinevat suurust ja nende piirivalveorganisatsioonide tehnilist spetsialiseerumist.

(9) Paljude liikmesriikide parimad tavad näitavad, et kättesaadavaks tehtud piirivalvurite profiilide (oskused ja kvalifikatsioonid) teadmine enne lähetamist aitab märkimisväärselt kaasa operatsioonide kavandamise ja läbiviimise tõhususele. Agentuur peaks seetõttu määrama kindlaks piirivalve kiirreageerimisrühmade kasutusse antavate piirivalvurite profiili ja koguarvu.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 26. aprilli 2007. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 12. juuni 2007. aasta otsus.

⁽²⁾ ELT L 349, 25.11.2004, lk 1.

- (10) Piirivalve kiirreageerimisrühmade loomiseks tuleks luua mehhanism, mis annab nii agentuurile kui liikmesriikidele piisava paindlikkuse ning tagab, et operatsioonid viiakse läbi tõhususe ja tulemuslikkuse kõrgel tasemel.
- (11) Agentuur peaks muu hulgas koordineerima piirivalve kiirreageerimisrühmade koosseisu, koolitust ja lähetamist. Seetõttu on määrusesse (EÜ) nr 2007/2004 vaja lisada uued sätted, mis käsitlevad agentuuri rolli seoses nende rühmadega.
- (12) Kui liikmesriiki ähvardab riigi territooriumile ebaseaduslikult siseneda üritavate kolmandate riikide kodanike massiline sissevool või seal on muu siseriiklike ülesannete täitmist oluliselt mõjutav erakorraline olukord, võib ta loobuda piirivalvurite tegemisest lähetamise eesmärgil kättesaadavaks.
- (13) Tõhusaks koostööks liikmesriikide piirivalvuritega peaksid rühmade liikmed taotluse esitanud liikmesriigi territooriumil lähetuses viibimise ajal olema võimelised täitma välispiiril toimuva isikute kontrollimise ning patrull- ja vaatlustegevusega seotud ülesandeid.
- (14) Lisaks sellele tuleks tõhustada agentuuri koordineeritavaid ühisoperatsioone, võimaldades teiste liikmesriikide külalisametnikel täita ajutiselt välispiiril toimuva isikute kontrollimise ning patrull- ja vaatlustegevusega seotud ülesandeid.
- (15) Seepärast on määrusesse (EÜ) nr 2007/2004 vaja lisada uued sätted, mis käsitlevad liikmesriigi taotlusel selle territooriumile agentuuri raames lähetatavate külalisametnike ülesandeid ja volitusi.
- (16) Käesolev määrus aitab kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määruse (EÜ) nr 562/2006 (millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad))⁽¹⁾ korrektsele kohaldamisele. Sellega seoses ei tohiks rühmade liikmed ja külalisametnikud piiril toimuva kontrolli ning patrull- ja vaatlustegevuse puhul diskrimineerida kedagi soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel. Kõik meetmed, mis nad oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel võtavad, peaksid olema proportsionaalsed asjaomaste meetmete eesmärkidega.
- (17) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse põhimõtteid, mida tunnustatakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas. Määrust tuleks kohaldada kooskõlas rahvusvahelise kaitse ning mitteväljasaatmise põhimõttest tulenevate liikmesriikide kohustustega.
- (18) Käesolevat määrust tuleks kohaldada, järgides täielikult rahvusvahelisest mereõigusest tulenevaid kohustusi, eelkõige seoses otsingu- ja päästetegevusega.
- (19) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta⁽²⁾ kohaldatakse käesoleva määruse kohaldamisel liikmesriikides toimuva isikuandmete töötlemise suhtes.
- (20) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast Schengeni *acquis'* selliste sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu, Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)⁽³⁾ tähenduses, mis kuuluvad nimetatud lepingu teatavaid rakenduseeskirju käsitleva nõukogu otsuse 1999/437/EÜ⁽⁴⁾ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.
- (21) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast Schengeni *acquis'* selliste sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A (koostoimes nõukogu otsuste 2004/849/EÜ⁽⁵⁾ ja 2004/860/EÜ⁽⁶⁾ artikli 4 lõikega 1) osutatud valdkonda.

⁽¹⁾ ELT L 105, 13.4.2006, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

⁽³⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁴⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31.

⁽⁵⁾ Nõukogu 25. oktoobri 2004. aasta otsus 2004/849/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelisele lepingule Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega, allakirjutamist ning selle teatud sätete ajutist kohaldamist (ELT L 368, 15.12.2004, lk 26).

⁽⁶⁾ Nõukogu 25. oktoobri 2004. aasta otsus 2004/860/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelisele lepingule Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega, allakirjutamist ning selle teatud sätete ajutist kohaldamist (ELT L 370, 17.12.2004, lk 78).

- (22) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole talle siduv ega tema suhtes kohaldatav. Kuna käesolev määrus arendab edasi Schengeni *acquis'* d Euroopa Ühenduse asutamislepingu kolmanda osa IV jaotise alusel, peaks Taani otsustama kõnealuse protokolliga artikli 5 kohaselt kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse vastuvõtmise kuupäevast, kas ta võtab selle oma siseriiklikku õigusesse üle või mitte.
- (23) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik vastavalt nõukogu 29. mai 2000. aasta otsusele 2000/365/EÜ (Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes) ⁽¹⁾ ei osale. Seetõttu ei osale Ühendkuningriik määruse vastuvõtmises ning see ei ole temale siduv ega tema suhtes kohaldatav.
- (24) Käesolev määrus kujutab endast Schengeni *acquis'* selliste sätete edasiarendamist, milles Iirimaa vastavalt nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusele 2002/192/EÜ (Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes) ⁽²⁾ ei osale. Seetõttu ei osale Iirimaa määruse vastuvõtmises ning see ei ole temale siduv ega tema suhtes kohaldatav.
- (25) Käesoleva määruse artikli 6 lõigete 8 ja 9 sätteid, mis viitavad Schengeni infosüsteemile antavale juurdepääsule, põhinevad Schengeni *acquis'* l või on sellega seotud mõnel muul viisil 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 2 ja 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu

1. Käesoleva määrusega luuakse piirivalve kiirreageerimisrühmade (edaspidi „rühmad“) näol mehhanism piiratud aja jooksul kiire operatiivabi osutamiseks taotluse esitanud liikmesriigile, kes on sattunud kiireloomulisse ja erakorralisse surveolukorda seoses välispiiril massiliselt saabuvate kolmandate riikide kodanikega, kes üritavad ebaseaduslikult liikmesriigi territooriumile siseneda. Lisaks sellele määratletakse käesolevas määruses rühmade liikmete poolt mujal kui nende päritoluliikmesriigi territooriumil toimuvate operatsioonide käigus täidetavad ülesanded ja nende kasutatavad volitused.

⁽¹⁾ EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43.

⁽²⁾ EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20.

2. Käesoleva määrusega muudetakse määrust (EÜ) nr 2007/2004 seoses lõikes 1 osutatud mehhanismi kehtestamisega ning eesmärgiga määratleda teises liikmesriigis läbiviidavates ühisoperatsioonides ja katseprojektides osalevate liikmesriikide piirivalvurite poolt täidetavad ülesanded ja nende kasutatavad volitused.

3. Taotluse esitanud liikmesriigile osutatakse vajalikku tehnilist abi kooskõlas määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklitega 7 ja 8.

Artikkel 2

Reguleerimisala

Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks pagulaste ja rahvusvahelist kaitset taotlevate isikute õigusi, eelkõige seoses mitteväljaasaatmise põhimõttega.

I PEATÜKK

PIIRIVALVE KIIRREAGEERIMISRÜHMAD

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „agentuur“ — Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiridel tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur;
- 2) „rühmade liikmed“ — muude liikmesriikide kui vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurid, kes teenivad piirivalve kiirreageerimisrühmades;
- 3) „taotluse esitanud liikmesriik“ — liikmesriik, kelle pädevad asutused esitavad agentuurile taotluse piirivalve kiirreageerimisrühma lähetamiseks oma territooriumile;
- 4) „vastuvõttev liikmesriik“ — liikmesriik, kelle territooriumil toimub piirivalve kiirreageerimisrühma lähetus;
- 5) „päritoluliikmesriik“ — liikmesriik, kelle piirivalvur on kiirreageerimisrühma liige.

Artikkel 4

Piirivalve kiirreageerimisrühmade koosseis ja lähetamine

1. Rühmade koosseisu määrab kindlaks agentuur vastavalt määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklile 8b, nagu seda on muudetud käesoleva määrusega. Nende lähetamist reguleeritakse selle määruse artikliga 8d.

2. Agentuuri haldusnõukogu teeb agentuuri tegevdirektori ettepanekul kolmeneljandikulise hääleteenamusega otsuse liikmesriikide poolt rühmade käsutusse antavate piirivalvurite profiili ja koguarvu (kiirreageerimisreservi) kohta. Sama menetlust kohaldatakse kiirreageerimisreservi kuuluvate piirivalvurite profiili ja koguarvu osas tehtavate mis tahes järgnevate muudatuste suhtes. Liikmesriigid annavad kiirreageerimisreservi oma panuse siseriiklike ekspertide kiirreageerimisreservide kaudu, tuginedes erinevatele määratletud profiilidele ja nimetades nõutavatele profiilidele vastavaid piirivalvureid.

3. Liikmesriigid teevad agentuuri taotluse korral piirivalvurid lähetamise eesmärgil kättesaadavaks, välja arvatud juhul, kui liikmesriigis on siseriiklike ülesannete täitmist oluliselt mõjutav erakorraline olukord. Päritoluliikmesriik on jätkuvalt sõltumatu ametnike valiku ja nende lähetuse kestusega seotud küsimustes.

4. Lõikes 1 osutatud tegevustega seotud kulud kannab agentuur vastavalt määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklile 8h.

Artikkel 5

Piirivalve kiirreageerimisrühmadele antavad korraldused

1. Rühmade lähetuses viibimise ajal annab neile korraldusi vastuvõttev liikmesriik vastavalt määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklis 8e osutatud operatiivkavale.

2. Agentuur võib vastuvõtvale liikmesriigile teatada määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklis 8g osutatud kontaktametniku kaudu oma arvamuse korralduste kohta. Kui ta seda teeb, võtab vastuvõttev liikmesriik nimetatud arvamust arvesse.

3. Kooskõlas määruse (EÜ) nr 2007/2004 artikliga 8g osutab vastuvõttev liikmesriik agentuuri kontaktametnikule vajalikku abi, sealhulgas tagab tema täieliku juurdepääsu rühmadele igal ajal nende lähetuses viibimise jooksul.

Artikkel 6

Rühmade liikmete volitused ja ülesanded

1. Rühmade liikmetel on pädevus täita kõiki ülesandeid ja kasutada kõiki volitusi kontrolli või patrull- ja vaatlustegevuse teostamiseks piiril kooskõlas määrusega (EÜ) nr 562/2006 ning mis on vajalikud selle määruse eesmärkide täitmiseks. Iga lähetuse üksikasjad täpsustatakse asjaomase lähetuse operatiivkavas vastavalt määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklile 8e.

2. Rühmade liikmed austavad oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel igati inimväärikust. Kõik nende ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel võetavad meetmed on proportsionaalsed asjaomaste meetmete eesmärkidega. Oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel ei diskrimineeri rühmade liikmed kedagi soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.

3. Rühmade liikmed võivad oma ülesandeid täita ja volitusi kasutada üksnes vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurite korralduste alusel ning üldreeglina nende juuresolekul.

4. Rühmade liikmed kannavad oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel oma vormiriietust. Nad kannavad vormiriietusel sinist Euroopa Liidu ja agentuuri sümbboolikaga käesidet, mis näitab nende osalemist rühmade lähetamises. Et vastuvõtva liikmesriigi asutustel ja kodanikel oleks rühmade liikmeid võimalik tuvastada, kannavad nad igal ajal endaga kaasas artiklis 8 ettenähtud akrediteerimisdokumenti, mille nad nõudmise korral esitavad.

5. Oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel võivad rühmade liikmed kanda päritoluliikmesriigi õigusaktide kohaselt lubatud teenistusrelvi, laskemoona ja varustust. Vastuvõttev liikmesriik võib siiski keelata teatud teenistusrelvade, laskemoona ja varustuse kandmise, eeldusel et selle liikmesriigi õigusaktide kohaselt kohaldatakse sama keeldu liikmesriigi enda piirivalvurite suhtes. Vastuvõttev liikmesriik teatab enne rühmade lähetamist agentuurile, millised teenistusrelvad, laskemoon ja varustus on lubatud ning millised on nende kasutamise tingimused. Agentuur teeb selle teabe kättesaadavaks kõikidele lähetuses osalevatele liikmesriikidele.

6. Rühmade liikmed võivad oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel tarvitada jõudu, sealhulgas teenistusrelvi, laskemoona ja varustust, päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi nõusolekul, vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurite juuresolekul ning kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi õigusaktidega.

7. Erandina lõikest 6 võib teenistusrelvi, laskemoona ja varustust kasutada õigustatud enesekaitseks ning rühmade liikmete või teiste isikute õigustatud kaitseks kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi õigusaktidega.

8. Käesoleva määruse kohaldamiseks võib vastuvõttev liikmesriik anda rühmade liikmetele loa kasutada oma siseriiklikke ja üleeuroopalisi andmebaase, mis on vajalikud kontrolli või patrull- ja vaatlustegevuse teostamiseks piiril. Rühmade liikmed kasutavad üksnes sellist teavet, mis on nende ülesannete täitmiseks ja volituste kasutamiseks vajalik. Vastuvõttev liikmesriik teatab enne rühmade lähetamist agentuurile, milliseid siseriiklikke ja üleeuroopalisi andmebaase võib kasutada. Agentuur teeb selle teabe kättesaadavaks kõikidele lähetuses osalevatele liikmesriikidele.

9. Lõikes 8 osutatud konsulteerimine viiakse läbi kooskõlas ühenduse õiguse ja vastuvõtva liikmesriigi andmekaitsealaste õigusaktidega.

10. Määruse (EÜ) nr 562/2006 artikli 13 kohaseid otsuseid sisenemiskeelu kohta teevad üksnes vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurid.

Artikkel 7

Rühmade liikmete staatus, õigused ja kohustused

1. Rühmade liikmed on jätkuvalt oma päritoluliikmesriigi piirivalvurid ning päritoluliikmesriik maksab nende töötasu.

2. Artikli 4 kohaselt kiirreageerimisreservi jaoks kättesaadavaks tehtud piirivalvurid osalevad kooskõlas määruse (EÜ) nr 2007/2004 artikliga 8c nende ülesannete ja volituste jaoks asjakohasel täiendkoolitusel ning agentuuri korraldataval korralistel õppustel.

3. Piirivalvurid saavad vastavalt määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklile 8h agentuuri korraldatud koolitusel ja õppustel osalemise ajal ning lähetamisperioodil päevaraha, mis hõlmab majutuskulusid.

Artikkel 8

Akrediteerimisdokument

1. Agentuur väljastab koostöös vastuvõtva liikmesriigiga rühmade liikmetele dokumendi, mis on koostatud vastuvõtva liikmesriigi ametlikus keeles ja mõnes teises Euroopa Liidu institutsioonide ametlikus keeles ning mis võimaldab tuvastada rühmade liikmete isikut ning tõendab selle omaniku õigust täita artikli 6 lõikes 1 osutatud ülesandeid ja volitusi. Dokument sisaldab järgmisi andmeid rühma liikme kohta:

- a) nimi ja kodakondsus;
- b) auaste ja
- c) hiljuti tehtud digitaalfoto.

2. Rühma lähetuse lõppemisel tagastatakse dokument agentuurile.

Artikkel 9

Kohaldatav õigus

1. Artikli 6 lõikes 1 osutatud ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel järgivad rühmade liikmed ühenduse õigust ja vastuvõtva liikmesriigi õigusakte.

2. Artikli 6 lõikes 1 osutatud ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel kohaldatakse rühmade liikmete suhtes nende päritoluliikmesriigi distsiplinaarmedeid.

3. Teenistusrelvade, laskemoona ja varustuse kandmist ja kasutamist ning jõu tarvitamist käsitlevad erieeskirjad on sätestatud artikli 6 lõigetes 5, 6 ja 7.

4. Tsiviil- ja kriminaalvastutust käsitlevad erieeskirjad on sätestatud vastavalt artiklites 10 ja 11.

Artikkel 10

Tsiviilvastutus

1. Kui rühmade liikmed tegutsevad vastuvõtvas liikmesriigis, vastutab see liikmesriik vastavalt oma õigusaktidele nende poolt ametiülesannete täitmisel põhjustatud kahju eest.

2. Kui selline kahju on põhjustatud raskest hooletusest või tahtlikust kuritarvitusest, võib vastuvõttev liikmesriik pöörduda päritoluliikmesriigi poole, et lasta päritoluliikmesriigil hüvitada summad, mis ta on maksnud ohvritele või nende asjaomastele õigustatud isikutele.

3. Ilma et see piiraks liikmesriikide õiguste kasutamist kolmandate isikute suhtes, loobub iga liikmesriik kõigist nõuetest vastuvõtva liikmesriigi või muu liikmesriigi suhtes tema poolt kantud kahju eest, välja arvatud juhtudel, kui kahju põhjustati kas raske hooletuse või tahtliku kuritarvituse tulemusel.

4. Iga liikmesriikide vaheline lõigete 2 ja 3 kohaldamisega seotud vaidlus, mida ei ole võimalik lahendada nendevaheliste läbirääkimistega, esitatakse lahendamiseks Euroopa Ühenduste Kohtule vastavalt asutamislepingu artiklile 239.

5. Ilma et see piiraks liikmesriikide õiguste kasutamist kolmandate isikute suhtes, kannab agentuur selle seadmetele lähetuse ajal põhjustatud kahjuga seotud kulud, välja arvatud juhtudel, kui kahju põhjustati kas raske hooletuse või tahtliku kuritarvituse tulemusel.

Artikkel 11

Kriminaalvastutus

Rühmade lähetuste ajal käsitatakse rühmade liikmeid samaväärselt vastuvõtva liikmesriigi ametnikega seoses kuritegudega, mis nad võivad sooritada või mis võidakse sooritada nende vastu.

II PEATÜKK

MÄÄRUSE (EÜ) NR 2007/2004 MUUTMINE

Artikkel 12

Muudatused

Määrust (EÜ) nr 2007/2004 muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 1 lõige 4 jäetakse välja.

2. Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 1a

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „liikmesriikide välispiir” — liikmesriikide maa- ja merepiir ning nende lennujaamad ja meresadamad, mille suhtes kehtivad isikute poolt välispiiri ületamist käsitlevad ühenduse õiguse sätted;
- 2) „vastuvõttev liikmesriik” — liikmesriik, kelle territooriumil toimub piirivalve kiirreageerimisrühma lähetus või ühisoperatsioon või katseprojekt;
- 3) „päritoluliikmesriik” — liikmesriik, kelle piirivalvur on rühma liige või külalisametnik;
- 4) „rühmade liikmed” — muude liikmesriikide kui vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurid, kes teenivad piirivalve kiirreageerimisrühmas;
- 5) „taotluse esitanud liikmesriik” — liikmesriik, kelle pädevad asutused esitavad agentuurile taotluse piirivalve kiirreageerimisrühma lähetamiseks oma territooriumile;
- 6) „külalisametnikud” — ühisoperatsioonides ja katseprojektides osalevad piirivalveametnikud, kes on pärit muudest liikmesriikidest kui vastuvõttev liikmesriik.”

3. Artikli 2 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„g) lähetab liikmesriikidesse piirivalve kiirreageerimisrühmad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 863/2007, millega kehtestatakse mehhanism piirivalve kiirreageerimisrühmade loomiseks, muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2007/2004 kõnealuse mehhanismiga seoses ning reguleeritakse külalisametnike ülesandeid ja volitusi (”).

(“) ELT L 199, 31.7.2007, lk 30.”

4. Artikli 8 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Agentuur võib omandada välispiiri kontrolliks ja valveks vajalikke tehnilisi seadmeid, mida selle eksperdid piirivalve kiirreageerimisrühmade raames lähetuse ajal kasutavad.”

5. Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 8a

Piirivalve kiirreageerimisrühmad

Sellise liikmesriigi taotlusel, kes on sattunud kiireloomulisse ja erakorralisse surveolukorda eelkõige seoses välispiirile massiliselt saabuvate kolmandate riikide kodanikega, kes üritavad ebaseaduslikult liikmesriigi territooriumile siseneda, võib agentuur vastavalt määruse (EÜ) nr 863/2007 artiklile 4 lähetada piiratud aja jooksul taotluse esitanud liikmesriigi territooriumile asjakohaseks ajavahemikuks ühe või mitu piirivalve kiirreageerimisrühma (edaspidi „rühm(ad)”).

Artikkel 8b

Piirivalve kiirreageerimisrühmade koosseis

1. Artiklis 8a kirjeldatud olukorras teatavad liikmesriigid agentuuri taotlusel viivitamata nende piirivalveametnike arvu, nimed ja profiilid, kelle nad saavad teha viie päeva jooksul rühma liikmetena kättesaadavaks. Liikmesriigid teevad agentuuri taotluse korral piirivalvurid lähetamiseks kättesaadavaks, välja arvatud juhul, kui liikmesriigis on siseriiklike ülesannete täitmist oluliselt mõjutav erakorraline olukord.

2. Lähetusse saadetava rühma koosseisu määramisel võtab tegevdirektor arvesse taotluse esitanud liikmesriigis esinevaid konkreetseid asjaolusid. Rühm moodustatakse kooskõlas artiklis 8e osutatud operatiivkavaga.

Artikkel 8c

Koolitus ja õppused

Agentuur pakub määruse (EÜ) nr 863/2007 artikli 4 lõikes 2 osutatud kiirreageerimisreservi kuuluvatele piirivalvuritele nende ülesannete ja volituste jaoks asjakohast koolitust ja korraldab kõnealustele piirivalvuritele korralisi õppusi vastavalt agentuuri iga-aastases töökavas osutatud täiendkoolituse ja õppuste ajakavale.

*Artikkel 8d***Rühmade lähetamise menetlus**

1. Taotlus rühma lähetamiseks vastavalt artiklile 8a sisaldab olukorra kirjeldust ning lähetuse võimalikke eesmärgi ja eeldatavaid vajadusi. Vajadusel võib tegevdirektor saata agentuuri eksperte taotluse esitanud liikmesriigi välispiirile olukorda hindama.

2. Tegevdirektor teavitab viivitamata haldusnõukogu liikmesriigi taotlusest rühmade lähetamiseks.

3. Otsuse tegemisel liikmesriigi taotluse kohta võtab tegevdirektor arvesse agentuuri riskianalüüsi tulemusi ja taotluse esitanud liikmesriigi või mõne muu liikmesriigi edastatud muud asjakohast teavet.

4. Tegevdirektor teeb otsuse rühmade lähetamise kohta võimalikult kiiresti ja hiljemalt viie tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest. Tegevdirektor teavitab samaaegselt taotluse esitanud liikmesriiki ja haldusnõukogu sellest otsusest kirjalikult. Otsuses esitatakse peamised põhjused, millel see põhineb.

5. Kui tegevdirektor otsustab lähetada ühe või mitu rühma, koostavad agentuur ja taotluse esitanud liikmesriik viivitamata operatiivkava kooskõlas artikliga 8e.

6. Niipea kui operatiivkava on kokku lepitud, teatab tegevdirektor liikmesriikidele rühmadesse lähetatavate piirivalvurite nõutava arvu ja profiilid. See teave esitatakse kirjalikult artikli 8f kohaselt määratud riiklikele kontaktpunktidele ning selles märgitakse lähetamise kuupäev. Lisatakse ka operatiivkava koopia.

7. Kui tegevdirektor puudub või ei saa agentuuri töös osaleda, võtab rühmade lähetamise otsuseid vastu tegevdirektori asetäitja.

8. Liikmesriigid teevad agentuuri taotluse korral piirivalvurid lähetamiseks kättesaadavaks, välja arvatud juhul, kui liikmesriigis on siseriiklike ülesannete täitmist oluliselt mõjutav erakorraline olukord.

9. Rühmade lähetamine toimub hiljemalt viie tööpäeva jooksul alates operatiivkava kokkuleppimisest tegevdirektori ja taotluse esitanud liikmesriigi vahel.

*Artikkel 8e***Operatiivkava**

1. Tegevdirektor ja taotluse esitanud liikmesriik lepivad kokku operatiivkava, milles määratakse kindlaks rühmade lähetamise täpsed tingimused. Operatiivkava sisaldab järgmist:

- a) olukorra kirjeldus, töömeetodid ning lähetuse eesmärgid, sealhulgas operatiiveesmärk;
- b) rühmade lähetuse eeldatav kestus;
- c) rühmade lähetuse geograafiline vastutusalala taotluse esitanud liikmesriigis;
- d) rühmade liikmete ülesannete ja neile antavate erikordluste kirjeldus, sealhulgas vastuvõtvas liikmesriigis lubatud andmebaaside kasutamine ning lubatud teenistuselval, laskemoon ja varustus;
- e) rühmade koosseis;
- f) vastuvõtvas liikmesriigis rühmadega koostöö tegemise eest vastutavate piirivalvurite nimed ja auastmed (eelkõige nende piirivalvurite nimed ja auastmed, kes lähetuse ajal rühmadele korraldusi annavad) ning rühmade koht käsuliinis;
- g) tehniline varustus, mida vastavalt artiklile 8 kasutatakse rühmade lähetuse ajal.

2. Operatiivkavas mis tahes muudatuste või kohanduste tegemiseks on vaja nii tegevdirektori kui taotluse esitanud liikmesriigi nõusolekut. Agentuur saadab muudetud või kohandatud operatiivkava koopia viivitamata osalevatele liikmesriikidele.

*Artikkel 8f***Riiklik kontaktpunkt**

Liikmesriigid määravad riikliku kontaktpunkti agentuuriga suhtlemiseks kõigis rühmi käsitlevates küsimustes. Riikliku kontaktpunktiga on võimalik igal ajal ühendust võtta.

*Artikkel 8g***Kontaktametnik**

1. Tegevdirektor määrab agentuuri töötajate seast ühe või mitu eksperti, kes lähetatakse kontaktametnikuks. Tegevdirektor teavitab vastuvõtvat liikmesriiki kontaktametniku määramisest.

2. Kontaktametnik tegutseb rühmade lähetuse kõigis aspektides agentuuri nimel. Eelkõige teeb kontaktametnik järgmist:

- a) peab ühendust agentuuri ja vastuvõtva liikmesriigi vahel;

- b) peab ühendust agentuuri ja rühmade liikmete vahel, pakkudes agentuuri nimel abi kõikides rühmadesse lähendamise tingimusi käsitlevates küsimustes;
- c) jälgib operatiivkava nõuetekohast rakendamist;
- d) annab agentuurile aru rühmade lähetamise kõikide aspektide kohta.

3. Kooskõlas artikli 25 lõike 3 punktiga f võib agentuuri tegevdirektor volitada agentuuri kontaktametnikku osutama abi operatiivkava täitmise ja rühmade lähetamise küsimustes mis tahes lahkavamusele lahenduse leidmisel.

4. Oma ülesannete täitmisel järgib kontaktametnik ainult agentuuri korraldusi.

Artikkel 8h

Kulud

1. Agentuur katab täielikult järgmised kulud, mille liikmesriigid on kandnud seoses oma piirivalvurite kättesaadavaks tegemisega artiklites 8a ja 8c osutatud eesmärkidel:

- a) päritoluliikmesriigist vastuvõtvasse liikmesriiki ning vastuvõtvast liikmesriigist päritoluliikmesriiki reisimisega seotud kulud;
- b) vaktsineerimisega seotud kulud;
- c) erikindlustusega seotud kulud;
- d) tervishoiuga seotud kulud;
- e) päevarahad, sealhulgas majutuskulud;
- f) agentuuri tehniliste seadmetega seotud kulud.

2. Haldusnõukogu kehtestab üksikasjalikud eeskirjad rühmade liikmetele päevarahade maksmise kohta."

6. Artikkel 10 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

Küalisametnike volitused ja ülesanded

1. Küalisametnikel on pädevus täita kõiki ülesandeid ja kasutada kõiki volitusi kontrolli või valve teostamiseks piiril kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 562/2006 (millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad)) (*) ning mis on vajalikud selle määruse eesmärkide täitmiseks.

2. Oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel järgivad küalisametnikud ühenduse õigust ja vastuvõtva liikmesriigi õigusakte.

3. Küalisametnikud võivad oma ülesandeid täita ja volitusi kasutada üksnes vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurite korralduste alusel ning üldreeglina nende juuresolekul.

4. Küalisametnikud kannavad oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel oma vormiriietust. Nad kannavad vormiriietusel sinist Euroopa Liidu ja agentuuri sümboolikaga käesidet, mis näitab nende osalemist ühisoperatsioonis või katseprojekti. Et vastuvõtva liikmesriigi asutustel ja kodanikel oleks küalisametnikke võimalik tuvastada, kannavad nad igal ajal endaga kaasas artiklis 10a ettenähtud akrediteerimisdokumenti, mille nad nõudmise korral esitavad.

5. Erandina lõikest 2 võivad küalisametnikud oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel kanda päritoluliikmesriigi õigusaktide kohaselt lubatud teenistusrelvi, laskemoona ja varustust. Vastuvõttev liikmesriik võib siiski keelata teatud teenistusrelvade, laskemoona ja varustuse kandmise, eeldusel et selle liikmesriigi õigusaktide kohaselt kohaldatakse sama keeldu liikmesriigi enda piirivalvurite suhtes. Vastuvõttev liikmesriik teatab enne küalisametnike lähetamist agentuurile, millised teenistusrelvad, laskemoon ja varustus on lubatud ning millised on nende kasutamise tingimused. Agentuur teeb kõnealuse teabe liikmesriikidele kättesaadavaks.

6. Erandina lõikest 2 võivad küalisametnikud oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel tarvitada jõudu, sealhulgas teenistusrelvi, laskemoona ja varustust, päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi nõusolekul, vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurite juuresolekul ning kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi õigusaktidega.

7. Erandina lõikest 6 võib teenistusrelvi, laskemoona ja varustust kasutada õigustatud enesekaitseks ning küalisametnike või teiste isikute õigustatud kaitseks kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi õigusaktidega.

8. Käesoleva määruse kohaldamiseks võib vastuvõttev liikmesriik anda küalisametnikele loa kasutada oma siseriiklikke ja üleeuroopalisi andmebaase, mis on vajalikud kontrolli või valve teostamiseks piiril. Küalisametnikud kasutavad üksnes sellist teavet, mis on nende ülesannete täitmiseks ja volituste kasutamiseks vajalik. Vastuvõttev liikmesriik teatab enne küalisametnike lähetamist agentuurile, milliseid siseriiklikke ja üleeuroopalisi andmebaase võib kasutada. Agentuur teeb selle teabe kättesaadavaks kõikidele lähetuses osalevatele liikmesriikidele.

9. Lõikes 8 osutatud konsulteerimine viiakse läbi kooskõlas ühenduse õiguse ja vastuvõtva liikmesriigi andmekaitsealaste õigusaktidega.

10. Määruse (EÜ) nr 562/2006 artikli 13 kohaseid otsuseid sisenemiskeelu kohta teevad üksnes vastuvõtva liikmesriigi piirivalvurid.

Artikkel 10a

Akrediteerimisdokument

1. Agentuur väljastab koostöös vastuvõtva liikmesriigiga külalisametnikele dokumendi, mis on koostatud vastuvõtva liikmesriigi ametlikus keeles ja mõnes teises Euroopa Liidu institutsioonide ametlikus keeles ning mis võimaldab tuvastada külalisametnike isikut ning tõendab selle omaniku õigust täita artikli 10 lõikes 1 osutatud ülesandeid ja volitusi. Dokument sisaldab järgmisi andmeid külalisametniku kohta:

- a) nimi ja kodakondsus;
- b) auaste ja
- c) hiljuti tehtud digitaalfoto.

2. Ühisoperatsiooni või katseprojekti lõppemisel tagastatakse dokument agentuurile.

Artikkel 10b

Tsiviilvastutus

1. Kui külalisametnikud tegutsevad vastuvõttas liikmesriigis, vastutab see liikmesriik vastavalt oma õigusaktidele nende poolt ametiülesannete täitmisel põhjustatud kahju eest.

2. Kui selline kahju on põhjustatud raskest hooletusest või tahtlikust kuritarvitusest, võib vastuvõttev liikmesriik pöörduda päritoluliikmesriigi poole, et lasta päritoluliikmesriigil hüvitada summad, mis ta on maksnud ohvritele või nende asjaomastele õigustatud isikutele.

3. Ilma et see piiraks liikmesriikide õiguste kasutamist kolmandate isikute suhtes, loobub iga liikmesriik kõigist nõuetest vastuvõtva liikmesriigi või muu liikmesriigi suhtes tema poolt kantud kahju eest, välja arvatud juhtudel, kui kahju põhjustati kas raske hooletuse või tahtliku kuritarvituse tulemusel.

Käesolev määrus on Euroopa Ühenduse asutamislepingu kohaselt tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 11. juuli 2007

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

4. Iga liikmesriikide vaheline lõigete 2 ja 3 kohaldamisega seotud vaidlus, mida ei ole võimalik lahendada nende vaheliste läbirääkimistega, esitatakse lahendamiseks Euroopa Ühenduste Kohtule vastavalt asutamislepingu artiklile 239.

5. Ilma et see piiraks liikmesriikide õiguste kasutamist kolmandate isikute suhtes, kannab agentuur selle varustusele lähetuse ajal põhjustatud kahjuga seotud kulud, välja arvatud juhtudel, kui kahju põhjustati kas raske hooletuse või tahtliku kuritarvituse tulemusel.

Artikkel 10c

Kriminaalvastutus

Ühisoperatsiooni või katseprojekti lähetuste ajal käsitatakse külalisametnikke samaväärselt vastuvõtva liikmesriigi ametnikega seoses kuritegudega, mis nad võivad sooritada või mis võidakse sooritada nende vastu.

(*) ELT L 105, 13.4.2006, lk 1."

III PEATÜKK

LÖPPSÄTTED

Artikkel 13

Hindamine

Komisjon hindab käesoleva määruse kohaldamist ühe aasta möödumisel selle jõustumisest ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, vajadusel koos ettepanekutega käesoleva määruse muutmiseks.

Artikkel 14

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Nõukogu nimel
eesistuja
M. LOBO ANTUNES

LISA

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni avaldus

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon rõhutavad, et juhul kui tekib pakiline ja erakorraline surve välispiiridele, mis nõuab piirivalve kiirreageerimisrühma sekkumist, ja kui Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri (FRONTEX) eelarves ei ole selleks piisavalt rahalisi vahendeid, tuleks uurida kõiki rahastamise tagamise võimalusi. Komisjon kontrollib erakorraliselt kiiresti, kas vahendeid saaks ümber paigutada. Kui on vaja eelarvapädevate institutsioonide otsust, algatab komisjon kooskõlas finantsmääruse sätetega, täpsemalt selle artiklitega 23 ja 24, menetluse, et kindlustada õigeaegselt mõlema eelarvapädeva institutsiooni otsus vahendite kohta, millest FRONTEXit piirivalve kiirreageerimisrühma lähetamiseks täiendavalt rahastatakse. Küsimuse kiireloomulisust arvestades kohustuvad eelarvapädevad institutsioonid tegutsema nii kiiresti kui võimalik.
